

Medeni hukuk yardımı rehberi

Medeni hukuk desteği, kişilere hukuki tavsiye ('tavsiye ve yardım') almaları ve medeni hukuk davalarını mahkemede savunmak için bir avukattan yararlanmaları ('medeni hukuk yardımı') konusunda yardımcı olmaktadır. Elinizdeki broşür, bu tür yardımlar hakkında daha geniş açıklama verir ve mali durumunuzun bu yardımları almaya uygun olup olmadığını belirlemenize yardımcı olur.

Nisan 2009'dan itibaren geçerlidir.

Bizi arayın

- Size en yakın hukuki yardım avukatını bulmak,
- hukuki yardım hakkında ayrıntılı bilgi almak,
- broşürlerimizden ısmarlamak mı istiyorsunuz?

O halde **Hukuki Yardım Hattı'nı 0845 122 8686** numaralı telefondan arayın (haftanın 7 günü, 07:00-23:00 saatleri arası açık) ya da **www.slab.org.uk** adresli web sitemizi ziyaret edin. Web sitemiz hizmet standartlarımız hakkında ayrıntılı bilgileri de içermektedir.

Hukuki yardım vermiyoruz, bunu avukatlar yapıyor. biz hukuki yardımı idare ediyoruz.

Adresimiz 44 Drumsheugh Gardens, Edinburgh EH3 7SW'dur.

Ana telefon numaramız **0131 226 7061**'dir. BT Text Direct (Metinli Telefon) yoluyla da arayabilirsiniz.

E-posta adresimiz **general@slab.org.uk**'dir.

Diğer yararlı adresler

İskoçya Barosu (*Law Society of Scotland*), 26 Drumsheugh Gardens, Edinburgh EH3 7YR
Telefon: 0845 113 0018
Web sitesi: www.lawscot.org.uk

Yurттаş Danışma Bürosu (*Citizens Advice Bureau* - www.cas.org.uk), Para Danışma Merkezleri (*Money Advice Centres* - www.moneyadvicesscotland.org.uk) ve Barınma (*Shelter* - *barınma sorunlarını ele alır*, www.scotland.shelter.org.uk) gibi organizasyonlardan ücretsiz danışmanlık hizmeti alabilirsiniz. İrtibat bilgileri için lütfen web sitelerine ya da Sarı Sayfalara başvurun.

Broşürlerimiz

- Medeni hukuk yardımı rehberi
- Medeni hukuk yardımına başvuranlar için bilgi

- Medeni hukuk yardımı için ne ödemeniz gerekebilir?
- Medeni hukuk yardımı davalarında karşıt taraflar için rehber
- Çocuklar için medeni hukuk yardımı
- Cezai hukuk yardımı rehberi
- İskoçya Hukuki Yardım Kurulu hakkında şikayet ve görüşler
- Bilgiye erişim

İçindekiler

1. Medeni hukuk desteği nedir?
2. Medeni hukuk tavsiye ve yardımı
3. Medeni hukuk yardımı
4. Bana tavsiye ve yardımı veya hukuk yardımını kim verebilir?
5. Bana medeni hukuk desteği verebilecek bir avukatı nereden bulabilirim?
6. Medeni hukuk desteğine başvurmadan ya da destek başvurusu için yeterlilik sağlayamazsam ücretsiz danışmanlık hizmeti alabilir miyim?
7. Ne ödemem gerekebileceğini nasıl öğrenebilirim?
8. Katkı payımı size nasıl öderim?
9. Yardıma başvurmadan başka neleri göz önüne almalıyım?
10. Size verdiğim bilgileri nasıl kullanacaksınız?
11. Sizin ya da avukatımın yaptıklarından memnun değilsem?
12. Mali açıdan tavsiye ve yardım veya hukuki yardım almaya uygun olup olmadığını nasıl hesaplayabilirim?

Önemli not - medeni hukuk yardımı için mali yeterlilik sınırlarında artış

7 Nisan 2009 itibariyle, 25.000 İngiliz Sterlini ya da altı net gelire sahip olmanız halinde medeni hukuk yardımı için mali açıdan yeterli hale geleceksiniz. Bu konuyla ilgili daha fazla bilgiye bölüm 12.2'den ulaşmak mümkündür.

1. Medeni hukuk desteği nedir?

Hukuki tavsiye almaya ve davasını mahkemede savunmak için bir avukattan yararlanmaya ('temsil') hak kazanmış kişilere medeni hukuk davalarında yardımcı olmak üzere finansman sağlayabiliriz. Bu yardım ücretsiz olabilir ya da dava masraflarına yönelik bir katkı payı ödemeniz gerekebilir.

Alabileceğiniz iki tür hukuki yardım vardır:

- Birincisi **tavsiye ve yardım**: İskoçya hukukunda yer alan, herhangi bir medeni hukuk ya da ceza hukuku meselesi hakkında bir avukata danışmak için verilen ücreti öder. Taraf olduğunuz bir anlaşmazlığı avukatınızın mahkemeye gitmeden çözmeye çalışması buna bir örnektir. Ancak, söz konusu destek mahkemede temsil masrafını karşılamaz.
- İkincisi **medeni hukuk yardımı** (bu broşür sadece medeni hususları kapsadığı için, 'hukuki yardım' dediğimiz zaman medeni hukuk yardımını kastetmekteyiz). Avukatınızın mahkemede sizi temsil etmesini sağlar. Hem hazırlık faaliyetlerini, hem de duruşma aşamasını kapsar ve gerektiğinde dava avukatı (*advocate*) ve bilirkişi tutmak için finansman sağlar. Davaların çoğunluğu tavsiye ve yardım ile başlar. Gerekirse bir sonraki adım olan hukuki yardıma geçilir. Hukuki yardım başvurunuzun başarılı olup olmadığını başvurunuzun elimize geçmesini izleyen 32 gün içerisinde size bildiririz (avukatınız çevrimiçi olarak başvurursa 30 gün). Bu süreye sizden veya avukatınızdan daha fazla bilgi istediğimiz ve cevap beklediğimiz dönemler dahil değildir.

Bu iki tür yardımı aşağıda daha ayrıntılı şekilde açıklayacağız. İkisini bir arada **medeni hukuk desteği** olarak adlandırıyoruz. Cezai bir konu hakkında yardıma ihtiyacınız varsa, *Cezai hukuk yardımı rehberi* adlı broşürümüzü okuyun. Hukuki yardım arayan çocuklar, *Çocuklar için hukuk yardımı* adlı broşüre danışmalılar. Bu broşürleri nasıl edineceğiniz hakkında bilgi ön kapak içinde verilmiştir.

Durumunuz tavsiye ve yardım almaya uygun olmasa bile hukuki yardım almaya hak kazanmanız (ya da tam tersi) mümkün olabilir - avukatınıza bu konuyla ilgili olarak danışın. Bazıları sadece tavsiye ve yardıma, bazıları medeni hukuk yardımına, bazıları ise her ikisine de ihtiyaç duyarlar. Birçok kişi adli sürece tavsiye ve yardım ile başlar ve bundan sonra hukuki yardıma geçer.

Başvurmaya karar vererseniz, bunu bir avukat aracılığıyla yapmalısınız.

1.1 Medeni hukuk meselesi nedir?

Hakkında yardım alabileceğiniz medeni hukuk meselelerine örnekler:

- boşanma ve aile ve çocukları etkileyen diğer meseleler
- kaza veya tıbbi ihmalin yol açtığı zarar için tazminat almaya çalışmak
- kira, vaktinde ödenmemiş ev kredisi (*mortgage*) borcu, tamir ve tahliye gibi barınma ile ilgili meseleler
- borç ve sosyal yardım hakları
- göçmenlik, uyruk ve iltica ile ilgili meseleler

2 Medeni hukuk tavsiye ve yardımı

2.1 Tavsiye ve yardım neyi kapsar?

Tavsiye ve yardım çok çeşitli meseleleri, aşağıdaki özellikleri haiz olduğu müddetçe, kapsar.

- Meselenin İskoçya kanunlarından kaynaklanıyor olması,
- durumunuzun mali açıdan yardım almaya uygun olması,
- sendika, sigorta şirketi veya meslek kuruluşu gibi herhangi bir kuruluştan para yardımı almanıza imkan olmaması gerekir.

Avukatınız, danıştığınız konu hakkında tavsiye vermenin yanı sıra,

- davayı sürdürebilmek için gerekli hukuki dayanağın olup olmadığını söyleyebilir,
- karşı tarafla müzakere yolu ile meseleyi çözmeye çalışabilir,
- davayı mahkemeye intikal ettirmek için hukuki yardıma başvurup başvurmanız konusunda tavsiyede bulunabilir,
- sizin için mektup yazabilir ve rapor alabilir.

Aşağıda örneklenen tür davalarda, avukatınız, sizi hukuki yardım desteğiyle mahkemede temsil edemez:

- £3000'dan daha az miktarda talep, kişisel yaralanma içermiyorsa
- iflasa ilişkin bazı davalar

Buna rağmen, avukatınız size bu konularda tavsiye verebilir.

2.2 Tavsiye ve yardıma mali açıdan nasıl hak kazanırım?

Tavsiye ve yardım için Parlamento'nun belirlemiş olduğu mali uygunluk limitleri içinde olup olmadığınızı avukatınız karar verir. Hem haftalık harcanabilir geliriniz, hem de harcanabilir sermayeniz (tasarruflarınız ve sahip olduğunuz değerli eşyalar) belirlenmiş limitler içerisinde olmalıdır. Genelde hak kazanmak için tasarruflarınız ve sahip olduğunuz değerli şeylerin (içinde oturduğunuz eviniz hariç) değerinin £1.639 veya daha az olması ve

- gelir yardımı (*income support*), gelir bazlı iş arama yardımı (*income-based jobseeker's allowance*) veya gelir bazlı istihdam ve destek yardımı (*income-based employment and support allowance*) alıyor olmanız ya da
- (belirli fatura ve harçlıkları ödedikten sonra) haftalık harcanabilir gelirinizin £234'ten daha az olması gerekmektedir.

Emekliyseniz, tasarruflarınız ve sahip olduğunuz şeylerin değeri £1.639'dan fazla tutsa bile yardım almaya hak kazanabilirsiniz.

Tavsiye ve yardım için sermayenizden katkı payı ödemeniz gerekmez. Fakat gelirinizden, ne kadar olduğuna bağlı olarak, katkı payı ödemeniz gerekebilir.

Durumunuzun tavsiye ve yardım almak için uygun olup olmadığını belirlemek için bölüm 12.1'deki soruları sırasıyla cevaplayınız. Ayrıca www.slac.org.uk adresli web sitemizde bulunan çevrimiçi hesaplama fonksiyonunu da kullanabilirsiniz. Elinizdeki broşürde ve web sitemizde verilen bilgiler fikir verme amaçlıdır. Avukatınız sizinle görüştüğünden sonra tavsiye ve yardım için mali uygunluk limitlerinin içinde olup olmadığınızı teyit edecektir. Bir avukat bulmak için 5'inci bölüme bakınız.

Avukatınıza mali durumunuz hakkında doğru bilgi vermeniz önem taşır. Avukatınızın geliriniz, tasarruflarınız ve bakımını üstlendiğiniz kişiler (çocuklarınız veya geçindirdiğiniz diğer kişiler) hakkında bilgi sahibi olması gereklidir. Avukatınızı ilk defa görmeye gittiğinizde yanınızda bu bilgilere dair kanıt götürmelisiniz. Yanınıza, örneğin, şunları alabilirsiniz:

- yakın geçmişe ait ücret bordrosu veya serbest meslek sahibiyseniz, hesaplarınız
- bir eski çalışandan sigorta ödeme bildirimini veya sigorta veya yan hak defterlerinin götürülmesi
- yan hakların verildiğine dair en son mektuplar veya tebligat
- tüm tasarruf ve hesap bilgileri, örneğin banka/bina topluluğu / postane

Bu kanıtları en başta sunmazsanız başvurunuz gecikebilir. Avukatınız, sadece mali koşullarınızla ilgili verdiğiniz bilgilerin doğruluğundan emin olduktan sonra sizin için çalışmaya başlayabilir.

Evliyseniz veya partnerinizle yaşıyorsanız, avukatınızın aynı şekilde eşiniz veya partnerinizin de gelir ve tasarrufları hakkında bilgi alması gerekir. Ancak, aşağıdaki durumlarda buna gerek kalmayacaktır:

- ayrılmışsanız
- eş veya partneriniz ile hukuki bir sorunuz varsa ya da eş veya partneriniz davada karşı tarafsa
- bu bilgileri edinmek çok zor olacak veya adaletsizliğe sebep verecekse.

Avukatınız ayrıca hakkında danıştığınız meselenin İskoçya hukukunda yer aldığından emin olmalıdır.

3 Medeni hukuk yardımı

3.1 Hukuki yardım neyi kapsayacaktır?

Eğer avukatınız ve siz tavsiye ve yardımın sorununuzu çözemeyeceği ve davanın mahkemeye götürülmesi gerektiği konularında hemfikirsenez, hukuki yardıma başvurmanız gerekebilir.

Hukuki yardıma başvurmaya karar verirsiniz, avukatınız size '*Medeni hukuk yardımına başvuranlar için bilgi*' adlı, hukuki yardım süreci hakkında daha ayrıntılı bilgi içeren broşürümüzü verecektir.

3.2 Hukuki yardım almaya nasıl hak kazanırım?

Avukatınızla beraber davanın mahiyeti ve mali durumunuz hakkında başvuru formları dolduracak ve bize göndereceksiniz. Tüm başvuruları aynı yöntemle değerlendiririz ve Parlamento'nun koyduğu kurallara uymamız gerekir. Size hukuki yardımı verebilmemiz için tüm şartları yerine getirmelisiniz.

Hukuki yardım verebilmek için,

- mali açıdan uygun olduğunuza,
- davanızın hukuki dayanağı olduğuna (buna bazen 'muhtemel sebep' de denir),
- size hukuki yardım vermenin makul olacağına (örneğin; hakkında dava açmaya çalıştığınız kimsenin hiç parası yoksa, davanızın maliyeti getirisinden daha fazla olacaksa veya kazanmanız imkansız görünüyorsa, size hukuki yardım vermek mantıklı olmayabilir),
- sendika, sigorta şirketi veya meslek kuruluşu gibi herhangi bir kuruluştan ya da kişiden para yardımı almanızın mümkün olmadığına kanaat getirmemiz gerekmektedir (bazı davalar evdeki diğer kişiler ya da örneğin sigorta şirketi tarafından kapsamaktadır).

Hem yıllık harcanabilir geliriniz, hem de harcanabilir sermayeniz (tasarruflarınız ve sahip olduğunuz değerli eşyalar) belirlenmiş limitler içerisinde olmalıdır. Genelde, aşağıdaki durumlarda hukuki yardıma yönelik herhangi bir şey ödemeniz gerekmez:

- harcanabilir geliriniz £3.355 veya daha az ve harcanabilir sermayeniz £7.504 veya daha azsa
- siz ya da partneriniz gelir yardımı, gelir bazlı iş arama yardımı veya gelir bazlı istihdam ve destek yardımı alıyorsa

Fakat aşağıdaki durumlarda katkı payı ödemeniz gerecektir:

- yıllık harcanabilir geliriniz £3.355 ila £25.000 arasında ise ya da
- harcanabilir sermayeniz £7.504 ila £12.939 arasında ise

Ayrıca,

- yıllık harcanabilir geliriniz £25.000'den fazla ise hukuki yardım almaya hak kazanamazsınız
- harcanabilir sermayeniz £12.439'dan fazla ise hukuki yardım almaya hak kazanamayabilirsiniz

Sermayeniz £12.439'dan fazla olsa bile, eğer emekliyseniz ya da size hukuki yardım verilmesi adaletin yerini bulması için gerekliyse, yardım almaya hak kazanmanız mümkün olabilir. Avukatınız bu konuda size yardımcı olabilir.

Durumunuzun hukuki yardım almaya uygun olup olmadığı hakkında daha detaylı bilgiye 12.2'nci bölümdeki soruları cevaplayarak ulaşabilirsiniz. Bu bölüm 'harcanabilir gelir' ve 'harcanabilir sermaye' gibi terimleri ve yapılabilecek tenzilatları açıklar. www.slab.org.uk adresli web sitemizde bulunan çevrimiçi hesaplama fonksiyonundan da yararlanabilirsiniz.

Unutmayınız, kendi yaptığınız hesap size ancak kabaca bir fikir verebilir. Hukuki yardıma başvurmaya karar verirsiniz, bunu bir avukat aracılığıyla yapmalısınız. Bir avukat bulmak için 5'inci bölüme bakınız. Durumunuzun uygun olup olmadığı hakkında karar almak için başvurunuzu değerlendiririz. Mali durumunuzun uygunluğuna, davanızın hukuki dayanağı bulunup bulunmadığına ve bu durumda hukuki yardım vermenin makul olup olmayacağına bakarız.

Verilen rakamlar her sene değişmektedir. Lütfen elinizdeki broşürün güncel olduğundan emin olun.

3.3 Bir işimin acilen yapılması gerekiyorsa?

Hukuki yardım başvurunuz hakkında karar tarafımızdan alınmadan önce avukatınız mahkemede sizi temsilen bazı aciliyet arz eden işleri yapabilir- örneğin; birinin size saldırmasını engelleyici mahkeme emri çıkartmak için başvurabilir. Fakat,

- hukuki yardım başvurunuz başarılı olsa da olmasa da,
- ileride hukuki yardım başvurunuzu reddetsek de yapılan bu iş için bize bir katkı payı ödemeniz gerekebilir.

4 Bana tavsiye ve yardım veya hukuki yardımı kim verebilir?

Her iki tür yardımı da ancak bir avukat aracılığı ile alabilirsiniz. Bu, kendi avukatlık bürosunda, bir hukuk merkezinde ya da başka bir danışmanlık şirketinde veya Kurulumuzda çalışan bir avukat olabilir.

5 Bana medeni hukuk desteği verebilecek bir avukatı nasıl bulurum?

Medeni hukuk yardımı vermek üzere kayıtlı bir avukat bulmak için,

- Hukuki Yardım Hattımızı 0845 122 8686 numaralı telefondan arayın (haftanın yedi günü, 07:00-23:00 saatleri arası açık)
- www.slab.org.uk adresli web sitemizi ziyaret edin.

Yerel avukatlar hakkında İskoçya Barosu ve bölgenizdeki Yurttaş Danışma Bürosu'ndan bilgi alabilirsiniz (iletişim bilgileri için broşürün ön kapak içine bakınız).

Kurul ayrıca, belirli alanlarda kendi hukuki yardım ofislerini yürütmektedir. Hukuki yardım için yeterliliğe sahip olan, ancak yerel bir avukat bulamayan kişiler için istihdam ettiğimiz avukatlar ile doludurlar.

Medeni hukuk yardım bürosu ile irtibata geçmek için bilgiler: Highland and Islands (Highland, Moray, Western Isles, Orkney and Shetland) tel: 0845 123 2353, web site: www.slab.org.uk/civiloffice veya e-posta adresi: mail@pvc.slab.org.uk

Benzer bir servisi Argyll ve Bute da sunmaktadır. Lütfen 01546 604 106 numaralı telefonu arayın.

Ayrıca Lothian bölgesinde tavsiye müdahalesi ve hapisane ve topluluk bağlantı merkezlerindeki medeni hukuk konularında diğer işlerle de uğraşyoruz.

6 Medeni hukuk desteğine başvurmadan ya da destek başvurusu için yeterlilik sağlayamazsam ücretsiz danışmanlık hizmeti alabilir miyim?

Yurttaş Danışma Bürosu, Parasal Tavsiye Merkezi (*Money Advice Centre*) veya Barınma (*Shelter* - barınma sorunlarını ele almaktadır) gibi çeşitli kuruluşlardan ücretsiz danışmanlık hizmeti alabilirsiniz. Bu kuruluşlar davanızla ilgili ya da hukuki tavsiyeye ihtiyacınız olup olmadığı konusunda karar almanıza yardımcı olabilirler (irtibat bilgileri için bu broşürün ön kapağının içine bakınız). Sendika veya sigorta şirketinizden de yardım alabilirsiniz.

7 Ne ödemem gerekebileceğini nasıl öğrenebilirim?

Hukuki destek her zaman ücretsiz olmayabilir. Hem tavsiye ve yardım, hem de hukuki yardım aldıysanız, her ikisine de yönelik katkı payı ödememiz gerekebilir.

Avukatınızın faturasını biz ödeyeceğiz. Yalnız, ödediğimiz parayı geri alma yükümlülüğümüz vardır. Masrafları karşılamak için aşağıdakilerden yararlanınız:

Tavsiye ve yardım için:

- İlk olarak, (gelirimize bağlı olarak) ödediğiniz herhangi bir katkı payı (7.1'inci bölüme bakınız).
- İkincisi, karşı tarafın ödediği masraflar.
- Üçüncüsü, ilk iki maddedeki kaynaklar yeterli değilse, kazandığınız ya da muhafaza ettiğiniz bir mal ya da paranın bir kısmı veya tamamı ('geri alma (clawback)' olarak bilinir). Eğer sizin için büyük güçlük veya sıkıntı yaratacaksa, bu ödemeyi yapmanız gerekmeyebilir.
- Dördüncüsü, ilk üç maddedeki kaynaklar yeterli değilse, kendi paranız.

Eğer, sizin için büyük güçlük veya sıkıntı yaratacaksa, bazı durumlarda avukat faturanızı kazandığınız ya da muhafaza ettiğiniz bir mal ya da paradan ödememiz gerekmeyebilir.

Hukuki yardım için:

- İlk olarak, karşı tarafın ödediği masraflar.
- İkincisi, bize ödememiz gereken herhangi bir katkı payı.
- Üçüncüsü, ilk iki maddedeki kaynaklar yeterli değilse, kazandığınız ya da muhafaza ettiğiniz bir mal ya da paranın bir kısmı veya tamamı.
- Dördüncüsü, ilk üç maddedeki kaynaklar yeterli değilse, kendi paranız.

Ne ödememiz gerekebileceği hakkında ayrıntılı bilgi için '*Medeni hukuk yardımı için ne ödememiz gerekebilir*' adlı broşürümüzü okuyun.

Tavsiye ve yardıma yönelik herhangi bir şey vermeniz gerekirse ödemeyi doğrudan avukatınıza yapacaksınız. Avukatınız tavsiye ve yardım kapsamında ancak belirlenmiş mali limitler içerisinde iş yapabilir. Eğer maliyeti bu limitlerin üzerine çıkaracak ek bir iş yapmak istiyorsa, bizim onayımızı almalıdır. Onay vermezsek avukatınız

- hukuki destek sürmekte iken sizden söz konusu ek iş için ayrıca bir ödeme yapmanızı talep edemez.
- Avukatınız işinizi özel olarak yapmayı önerebilir. Kabul ederseniz, avukatınız size bunun sebeplerini etraflıca açıklamalıdır ve sizin adınıza işe başlamadan önce avukatınızın çalışma şartlarını kabul etmeniz gereklidir.

Hukuki yardım için katkı payı ödemelerini bize yapacaksınız.

7.1 Katkı payı

Tavsiye ve yardım ve hukuki yardıma yönelik katkı payı ödemeniz gerekebilir. Her ikisi farklı şekilde hesaplanır (aşağı yukarı ne ödemeniz gerekebileceğini hesaplamak için 12.1 ve 12.2'nci bölüme bakınız). Ne ödemeniz gerektiği hakkında sorularınız için mali değerlendirme bölümümüzü (*financial assessment unit*) arayabilirsiniz. Sonuçta bir ödeme yapmanız gerekirse, miktar sahip olduğunuz gelir, tasarruf ve mallara göre belirlenecektir.

Tavsiye ve yardım söz konusu ise avukatınız size davanın başlangıcında,

- tavsiye ve yardıma yönelik ödeme yapmanız gerekirse miktarın ne olacağını (avukatınızın sizden isteyebileceği miktarı belirleyen kurallar vardır),
- kazandığınız ya da muhafaza ettiğiniz paradan ödeme yapmanız gerekip gerekmeyeceğini söylemelidir.

Hukuki yardım söz konusu ise, avukatınız size bir şey ödemeniz gerekip gerekmeyeceğini söylemelidir. Hukuki yardım verme kararı almışsak, size,

- varsa, katkı payının ne kadar olacağını,
- taksitleri ne kadar sürede tamamlamanız gerekeceğini bildiririz.

Hukuki yardıma yönelik katkı payınızı normalde aylık taksitler halinde ödeyebilirsiniz. Genelde ödenecek miktar ne kadar yüksekse, size o oranda uzun bir ödeme süresi veririz.

Hukuki yardıma başvurduğunuz zaman, avukatınızdan davanın tahmini maliyetini hesaplayıp bize bildirmesini istemeniz önem taşımaktadır. Bu paradan tasarruf etmenize yarayabilir. Zira, ödeyeceğiniz katkı payını başlangıçta avukatınızın çıkardığı tahmini miktarla sınırlandırabiliriz. Fakat sonuçta davanın maliyeti avukatın tahmininden daha yüksek çıkarsa,

- tahmini maliyet ile ilk olarak hesapladığımız katkı payınız arasındaki farkı,
- tahmini maliyet ile davanın gerçek maliyeti arasındaki farkı hesaplarız. Bunlardan hangisi daha az tutarsa, onu ödemeniz gerekir.

Eğer dava maliyeti bize ödediğiniz miktardan daha az tutarsa veya masrafların bir kısmını karşı taraftan alabilirsek, ödediğiniz katkı payının bir bölümünü geri alabilirsiniz.

7.2 Davayı kaybederseniz

Davanızı mahkemeye intikal ettirir ve hukuki yardım alırsanız bu, karşı tarafın masraflarının ödendiği anlamına gelmez. Yani, davayı kaybederseniz, mahkeme karşı tarafın masraflarını ödemenizi emredebilir veya uzlaşma sonucunda ödemeyi siz kabul etmiş olabilirsiniz. Her iki durumda da, ödemeyi sizin yapmanız gerekir. Biz bu ödemeyi sizin için yapamayız. Avukatınız davayı mahkemeye intikal ettirip ettirmeme kararı alırken, size bu konuda daha geniş bilgi verecektir.

8 Katkı payımı size nasıl öderim?

Aşağıdaki rakamlar hukuki yardıma yönelik bize ödeyeceğiniz katkı payıyla ilgilidir. Tavsiye ve yardıma yönelik katkı payı için geçerli değildir. İkincisini doğrudan avukatınıza ödersiniz ve avukatınız size ne kadar ödemeniz gerektiğini söyler.

Gelirinizden dolayı katkı payı ödemeniz gerekiyorsa, genelde taksitle ödeme yapmanıza müsaade ederiz. Ne kadar süreli ve kaç taksit olacağını size bildiririz. Bu, ödeyeceğiniz toplam miktara bağlıdır. Genelde katkı payı ödemelerinin şu şekilde yapılmasına müsaade ederiz:

- £500'a kadar 20 ay taksitle
- £501-£1.000 arası 30 ay taksitle

- £1.001-£1.500 arası 36 ay taksitle
- £1.501-£2.000 arası 42 ay taksitle
- £2.000'in üzeri 48 ay taksitle

Belirtilen süre zarfında ödemede güçlük çekeceğinizi düşünüyorsanız, süreyi arttırabiliriz. Buna izin verebilmemiz için bize sebep göstermeniz gereklidir. Maliye bölümümüz (*treasury department*) personeli sizinle bu konuda memnuniyetle görüşür.

Katkı payınız sahip olduğunuz sermayeden dolayı ise, normalde ödemeyi tek seferde yapmanızı isteriz.

9 Yardıma başvurmadan başka neleri göz önüne almalıyım?

Tavsiye ve yardıma başvurmadan lütfen sonuçta ne ödemeniz gerekebileceğini düşünün. '*Medeni hukuk yardımı için ne ödemeniz gerekebilir*' adlı broşürümüzde, bu konu hakkında daha geniş bilgi bulacaksınız.

Hukuki yardıma başvurduğunuzda avukatınız size '*Medeni hukuk yardımına başvuranlar için bilgi*' adlı, hukuki yardım konusunda daha geniş bilgi veren broşürümüzü verecektir.

Bu broşürleri lütfen dikkatlice okuyun. Avukatınız ne kadar katkı payı vermeniz gerekebileceğini tahmin edebilir ve bunu nasıl hesapladığını açıklar. Anladığınızdan emin olmadığınız bir nokta varsa, mali değerlendirme bölümümüzü arayabilirsiniz (ön kapak içine bakınız).

Unutmayınız ki, tavsiye ve yardımdan hukuki yardıma geçmek isterseniz, avukatınızdan davanın tahmini maliyetini hesaplayıp bize bildirmesini talep etmelisiniz. 7'nci bölümde de belirtildiği gibi bu, paradan tasarruf etmenize yarayabilir.

Avukatınız ayrıca geri almanın (*clawback*), sizi nasıl etkileyeceği konusunda da bilgi verebilir (7'nci bölüme bakınız). Dava sonucunda para veya mal kazandınız ya da muhafaza ettiyseniz, bunları dava masraflarını karşılamak için kullanmanız gerekebilir. Eğer bu durum sizi etkiliyorsa, avukatınız size '*Medeni hukuk yardımı için ne ödemeniz gerekebilir*' adlı broşürümüzü vermelidir.

Avukatınız durumunuzun hukuki destek almaya uygun olmadığını da söyleyebilir ve bireysel müşterilere uyguladığı tarife karşılığında davanızı almayı kabul edebilir. Size tavsiyemiz,

- avukatınızdan bunun sebeplerini etraflıca açıklamasını istemeniz ve
- işe başlamadan önce avukatınızın çalışma şartlarını anladığınızdan ve bu şartları kabul ettiğinizden emin olmanızdır.

Unutmayın ki, mali açıdan uygunluk konusunda sorularınız için mali değerlendirme bölümümüzü arayabilirsiniz.

Mali koşullarınız hakkında bize verdiğiniz bilgiler eksiksiz ve doğru olmalıdır. Eğer bize taammüden yanlış bilgi verirseniz

- hukuki yardımınızı durdurabiliriz,
- dava için aldığınız hukuki yardım miktarının tamamını geri ödemek durumunda kalabilirsiniz,
- cezai kovuşturmayaya uğrayabilirsiniz.

10 Size verdiğim bilgileri nasıl kullanacaksınız?

Hukuki yardım için başvurmakla verdiğiniz bilgilerin Kurul içinden ve gerektiğinde Kurul dışından kişilerle tartışılması için bize izin vermiş sayılmaktasınız. Örneğin, kazancınızı kontrol etmek için işvereninizle ya da aldığınız sosyal yardımlar için Çalışma ve Emeklilik Bakanlığı ile görüşebiliriz.

İskoçya Barosu'nu temsil eden avukatlar da, tesadüfi olarak baro tarafından yapılan kalite kontrolü sırasında başvurunuz kapsamında verdiğiniz bilgileri görebilirler.

Kanunlar gereği, kişilerin bize verdiği bilgiyi nasıl kullandığımız hakkında çok dikkatli olmak zorundayız. Hukuki yardım başvurusuna ilişkin bilgileri, ancak bilgileri bize veren kişinin rızası var ise ya da kanuni gereklilik söz konusu ise başkalarına aktarabiliriz. Fakat, örneğin İskoçya Parlamentosu milletvekiliniz (*MSP*) gibi bir kimseden davanız hakkında bizimle konuşmasını istediyseniz, aynı zamanda konuyu onlarla tartışmamız için bize izin vermiş olduğunuzu kabul ederiz. Veri Koruma ve Bilgi Edinme Özgürlüğü Kanunları gereğince bazı bilgileri gizli tutma, bazılarını ise açıklama yükümlülüğümüz vardır. Örneğin; size başka birinin kişisel bilgilerini veremeyiz. Ancak bizden kayıtlarımızdaki sizinle ilgili bilgileri, hukuki yardım hakkında tuttuğumuz başka bazı kayıtları ve çalışma şeklimiz hakkında bilgileri isteme hakkına sahipsiniz.

Bizi ararsanız, bazen kayıtlarımızdaki bilgileri kimliğinizi teyit etmek için kullanırız. Çalışma şeklimizin kanuna aykırı şekilde ayrımcılığa yol açmadığı ve herkese eşit hak ve erişim sağladığından emin olmak için de bazı detayları kaydederiz.

Bize verilen bilgileri nasıl kullandığımız hakkında daha fazla bilgi almak istiyorsanız, lütfen '*Bilgiye Erişim*' adlı broşürümüzü okuyun. Broşür aşağıdakileri açıklamaktadır:

- kayıtlarımızda sizinle ilgili hangi bilgilerin olduğunu nasıl öğreneceğiniz
- sizinle ilgili bilgileri nasıl idare edeceğimiz
- tuttuğumuz diğer kayıtlara ve resmi bilgilere nasıl ulaşabileceğiniz

11 Sizin ya da avukatımın yaptıklarından memnun değilsem?

İskoçya Hukuki Yardım Kurulu hakkında şikayet ve görüşler adlı broşürümüz, şikayet prosedürümüzü açıklamaktadır. Bu broşürü bizden temin edebilirsiniz. İletişim bilgilerimiz için lütfen broşürün ön kapak içine bakınız. Broşürü ayrıca www.slab.org.uk adresli web sitemizde de bulabilirsiniz.

Şikayetiniz avukatınız ile ilgiliyse

Bunu önce kendisiyle konuşmalısınız. Tatmin olmadıysanız, avukatlık bürosunda şikayetlerle ilgilenen kişiyle görüşmelisiniz. Bu kişi sorunu çözmeye çalışacaktır.

Şikayetiniz hukuki yardım ile ilgiliyse, size konuyla ilgili yazışma veya notların bir kopyasını göndermek isteriz.

Durumdan hala memnun değilseniz İskoçya Barosu ile irtibata geçebilirsiniz (devamına bakınız).

Şikayetiniz dava avukatınız ile ilgiliyse

Bunu önce kendisiyle konuşmalısınız. Durumdan hala memnun değilseniz İskoçya Barosu ile irtibata geçebilirsiniz (devamına bakınız).

Şikayetiniz hukuki yardım ile ilgiliyse, size konuyla ilgili yazışma veya notların bir kopyasını göndermek isteriz.

İskoçya Hukuki Şikayet Komisyonu

Bu Komisyon, hukuk alanında bağımsızdır ve hukuk hizmeti verenlerin hizmetine ilişkin şikayetleri ele almaktadır. Komisyon, aynı zamanda profesyonel makamların (İskoçya Hukuk Topluluğu veya Avukat Fakültesi gibi) kötüye kullanım ve profesyonel disiplin ile ilgili şikayetlerini ele almakta ve kendi önerilerini uygulayabilmektedir.

İskoçya Hukuki Şikayet Komisyonu'nun iletişim bilgileri şu şekildedir: The Stamp Office, 10-14 Waterloo Place, Edinburgh, EH1 3EG, telefon: 0131 528 5111 veya e-posta: enquiries@scottishlegalcomplaints.org.uk veya ww.scottishlegalcomplaints.org.uk adresinden web sitelerini görebilirsiniz.

Şikayetiniz mahkemeler ile ilgiliyse

Davanızı ele alan mahkeme veya mahkeme personeli ile ilgili şikayette bulunmak için, iletişim bilgileri aşağıda verilmiş olan İskoçya Mahkeme Servisi ile irtibata geçin: Hayweight House, 23 Lauriston Street, Edinburgh, EH3 9DQ telefon: 0 131 229 9200 veya www.scotcourts.gov.uk adresinden şikayet prosedürleri ile ilgili bilgi alabilirsiniz.

Şikayetiniz bir hakim veya şerif ile ilgiliyse

Bir hakim veya şerifin davranışı ile ilgili şikayette bulunmak için, aşağıdaki adrese yazın: İskoç Hükümeti, Anayasa Hukuku ve Mahkemeleri Müdürlüğü, Hukuk Sistemi Bölümü, Mahkemeler ve Yönetim Adaleti Ekibi, 2W St. Andrews House, Regent Road, Edinburgh, EH1 3D9.

Avukatınız ile ilgili bir şikayetiniz varsa, bunu önce kendisiyle konuşmalısınız. Tatmin olmadıysanız, avukatlık bürosunda şikayetlerle ilgilenen kişiyle görüşmelisiniz. Bu kişi sorunu çözmeye çalışacaktır. Durumdan hala memnun değilseniz İskoçya Barosu ile irtibata geçebilirsiniz (iletişim bilgileri için ön kapak içine bakınız).

Dava avukatınız hakkında şikayette bulunmak için Dava Avukatları Fakültesi ile irtibata geçebilirsiniz: The Faculty of Advocates, Advocates Library, Parliament House, Edinburgh EH1 1RF, telefon numarası 0131 226 5071.

Davanıza bakan mahkeme hakkında şikayette bulunmak için İskoçya Mahkeme Hizmeti ile irtibata geçebilirsiniz: The Scottish Court Service, Hayweight House, 23 Lauriston Street, Edinburgh ED3 9DQ, telefon numarası 0131 229 9200.

12 Mali açıdan tavsiye ve yardım veya hukuki yardım almaya uygun olup olmadığımı nasıl hesaplayabilirim?

Mali açıdan,

- tavsiye ve yardım almaya uygun olup olmadığını hesaplamak için 12.1'inci bölüme,
- hukuki yardım almaya uygun olup olmadığını hesaplamak için 12.1'inci bölüme bakınız.

Verilen rakamlar her sene değişir. Onun için bu elinizdeki broşürün güncel olması önemlidir.

Unutmayın, eğer tavsiye ve yardım için yeterliliğe sahip olmasanız da hukuki yardım için başvuruda bulunabilirsiniz ve bunun tam tersi de geçerlidir - bu konuyla ilgili olarak avukatınıza danışın.

12.1 Mali durumum tavsiye ve yardım almaya uygun mudur?

Cezai meseleler ve çocuk davaları ile ilgili konular için '*Ceza veya çocuk davalarında tavsiye ve yardım almaya hakkım var mıdır*' adlı broşürümüzü okuyunuz.

Tavsiye ve yardım almaya hak kazanmak için hem gelir, hem de sermayenizin (tasarruflarınız ve sahip olduğunuz değerli eşyalar) İskoçya Parlamentosu tarafından koyulmuş güncel mali limitler içerisinde olduğunu kanıtlamanız gereklidir.

Mali durumunuzun uygun olup olmadığını görmek için aşağıdaki soruları cevaplandırın. Ayrıca **www.slab.org.uk** adresli web sitemizde bulunan çevrimiçi hesaplama fonksiyonunu da kullanabilirsiniz.

Bu rakamlar sadece fikir edinme amaçlıdır ve avukatınız,

- yardım için başvurmaya karar verdiğiniz taktirde bu rakamları sizinle beraber kontrol edecektir,
- esas miktarı teyit edecektir,
- durumunuzun tavsiye ve yardım almak için uygun olup olmadığını söyleyecektir.

Soru 1: Gelir ve sermayesini hesaba katmamız gereken bir eşiniz var mı?

'Eş'ten kastımız partner ilişkisi içerisinde, beraber yaşadığınız kişidir. Bu kişinin,

- sizinle nikahlı olup olmaması,
- sizinle aynı ya da farklı cinsiyette olmasının önemi yoktur.

Eğer bir eşiniz varsa, onun kaynaklarını da aşağıdaki her soruda elde edilen toplam tutara katmalısınız. Fakat, aşağıdaki durumlarda bu koşul geçerli değildir:

- ayrı yaşıyorsanız,
- eşiniz hukuki probleminizin bir parçasıysa veya davada karşı tarafsa,
- bunu yapmak mantıksız ya da çok zor ise, bu durumda avukatınızla görüşün.

Soru 2: Siz veya eşiniz gelir yardımı, gelir bazlı iş arama yardımı ya da gelir bazlı istihdam ve destek yardımı alıyor mu?

İkinizden biri bu yardımlardan herhangi birini alıyorsa, tavsiye ve yardım almak için gelirden dolayı otomatikman hak kazanıyorsunuz ve katkı payı ödemeniz gerekmiyor. Fakat durumunuzun sermaye açısından uygun olup olmadığını öğrenmek için doğrudan Soru 8'e geçiniz.

Eğer her ikiniz de bahsedilen yardımları almıyorsanız, Soru 3'e geçiniz.

Soru 3: Haftalık net gelirinizi hesaplayın

'Haftalık net gelir' ile kastımız size ve eşinize tüm kaynaklardan gelen veya sizin ve eşinizin hakkı olan toplam gelirden vergi ve eğer bir işyerinde çalışıyor ya da serbest meslek sahibiyseniz, Sosyal Sigorta [*National Insurance*] priminin çıkarılması sonucu elde edilen tutardır. Eğer geliriniz aylıksa, haftalık miktarı elde etmek için aylık gelir miktarını 12 ile çarpın, sonra da 52'ye bölün. Sayıları kolay toplayabilmek için küsuratı bir fazla veya bir az pound'a yuvarlayın.

Bu bilgiler mali durumunuzdan dolayı hak kazanıp kazanmayacağınızı görmeniz için bir rehber niteliğindedir. Tavsiye ve yardıma başvurduğunuz taktirde avukatınız,

- bu rakamları sizinle beraber kontrol edecektir,
- başvurduğunuz gün de dahil olmak üzere başvuru tarihinizden önceki yedi gün için haftalık net gelirinizi hesaplayacaktır,
- durumunuzun tavsiye ve yardım almak için uygun olup olmadığını söyleyecektir.

Aşağıdakileri hesaba katmalısınız:

- gelirler (bahşişler dahil olmak üzere), iş yerinden alınan hasılat veya kar
- nafaka (Çocuk Destek Kurumu [*Child Support Agency*] aracılığıyla ödenmiyorsa)
- özel veya kurumsal emekli maaşı
- mesleki hastalık yardımı (*occupational sick pay*)
- mesleki doğum ödeneği (*occupational maternity pay*)
- öğrenci yardımı veya bursu (öğrenci kredisi dahil değildir)
- Ulusal İltica Destek Hizmeti (*National Asylum Support Service – NASS*) ödemeleri
- arkadaşlardan veya akrabadan alınmış para (borç haricinde)
- faiz hesabı veya yatırımdan alınan gelir
- hisse senedinden alınan kar payı

Aşağıdakileri hesaba katmayın:

- bakım yardımı (*attendance allowance*)
- işe geri dönme ikramiyesi (*back to work bonus*)
- mahrumiyet/yas harçlığı (*bereavement allowance*)
- mahrumiyet/yas ödemesi (*bereavement payment*)
- çocuk yardımı
- çocuk bakım ikramiyesi (*child maintenance bonus*)
- çocuk bakım desteği (*child support maintenance*) (Çocuk Destek Kurumu tarafından ödenen)
- çocuk vergi kredisi (*child tax credit*)
- Noel ikramiyesi
- katkı bazlı istihdam ve destek yardımı (*contribution-based employment and support allowance*)
- katkı bazlı iş arama yardımı (*contribution-based jobseeker's allowance*)
- belediye vergisi yardımı (*council tax benefit*)
- özürllüler için yardım (*disability living allowance*)
- veli/vasi yardımı (*guardian's allowance*)
- konut yardımı (*housing benefit*)
- hastalık yardımı (*incapacity benefit*)
- iş kazası sonucu malulen emekli maaşı (*industrial injuries disablement pension*)
- malul bakım harçlığı (*invalid care allowance*)
- emeklilik kredisi (*pension credit*)
- ağır sakatlık yardımı (*severe disablement allowance*)
- devletten emekli maaşı (*state retirement pension*)
- resmi doğum ödeneği (*statutory maternity pay*) (mesleki değil)
- resmi hastalık yardımı (*statutory sick pay*) (mesleki değil)
- Victoria Cross veya George Cross madalyası sahiplerine verilen ödenek

- savař gazilerine verilen maař (*war disablement pension*)
- şehit eşine verilen maaş (*war widow's/widower's pension*)
- çocuklu dullara verilen ödenek (*widowed parent's allowance*)
- çalışanlar için vergi kredisi (*working tax credit*)

Bu sizin net toplam haftalık gelinizdir, miktarı aşağıdaki kutuya yazın:

£ kutu 1

Soru 4: Nafaka ödüyorsanız, haftada ödediğiniz miktarı hesaplayın

Ödediğiniz haftalık nafaka miktarını aşağıdaki kutuya yazın:

£ kutu 2

Soru 5: Size bağımlı olan her akraba (yetişkin veya çocuk) ve eşiniz için muaf tutulacağınız miktarları toplayın.

'Size bağımlı olan kişi'den kasit çocuk veya sizinle oturan ve kendi geliri olmayan yetişkindir.

Eş	£ 36.65
Bağımlı kişi: (her çocuk için)	£ 56.11
Bağımlı kişi: (her yetişkin için) (eş hariç)	£ 56.11

Bunlar sizin haftalık olarak yardımlarınızdır – toplam miktarı aşağıdaki kutuya yazın:

£ Kutu 3

Soru 6: Haftalık toplam harcanabilir gelinizi hesaplayın

Haftalık net gelinizi yazın (kutu 1'e bakınız). Bundan ödediğiniz haftalık nafaka miktarını (kutu 2) ve haftalık olarak muaf tutulacağınız miktarı (kutu 3) çıkarın. Aşağıdaki tablo hesabı yapmanıza yardımcı olacaktır. Elde ettiğiniz miktar haftalık harcanabilir gelinizdir.

kutu 1'deki rakam (haftalık net gelir) £ kutu 1

EKSİ

kutu 2'deki rakam (nafaka ödemeleri) £ kutu 2

EKSİ

kutu 3'deki rakam (haftalık muafiyet miktarı) £ kutu 3

EŞİTTİR

Haftalık harcanabilir gelir £ kutu 4

Soru 7: Haftalık harcanabilir gelirimden dolayı durumum tavsiye ve yardım almaya uygun mudur?

Haftalık harcanabilir geliniz £234'ten fazla ise, durumunuz tavsiye ve yardım almaya uygun değildir.

Ancak, £234 veya daha azsa, durumunuz gelirinizden dolayı tavsiye ve yardım almaya uygundur. Durumunuzun sermaye açısından da uygun olup olmadığını kontrol etmek için soru 8'e gidin. Katkı payı ödemeniz gerekebilir, soru 12'ye bakınız.

Soru 8: Şimdi toplam sermayenizi hesaplayın.

Durumunuzun gelirinizden dolayı uygun olup olmadığını hesapladınız. Bu sefer de sermayenizden dolayı uygun olup olmadığını belirlemeniz gerekli. 'Sermaye'den kastımız tasarruflarınız ve sahip olduğunuz değerli herhangi bir şeydir.

Size ve eşinize ait sermayeyi toplayın (eşinizin kaynaklarını hesap dışı bırakmamız gerekmiyorsa, soru 1'e bakınız).

Sermayeye örnekler:

- size veya eşinize ait her tür arsa ve binaya karşılık alınabilen krediler. Halihazırda oturduğunuz eviniz ve devre mülk hisseleri hesaba katılmaz.
- bankaya, yapı kooperatifine (*building society*), postaneye yatırılmış para, primli tahviller, Ulusal Tasarruf (*National Savings*) sertifikası vb.
- yatırımlar, hisse senetleri ve iştirak payları
- sigorta poliçesine karşılık alınabilecek para
- tekne, karavan, ikinci araba, mücevher (nikah veya nişan yüzüğü haricinde), antika veya yatırım amaçlı eşyalar gibi elzem olmayan malların tutarı
- başkalarının size veya eşinize olan borçları
- vefat eden birinin vasiyeti gereği size kalan para
- bir vakıf fonundan (*trust fund*) gelecek para
- işletmenin mal varlığı karşılığında borç alınabilecek para
- işten çıkarma tazminatı

Aşağıdakileri hesaba katmayın:

- içinde oturduğunuz eviniz
- ev halkına ait mobilya ve giyim eşyaları
- işinizde kullandığınız alet edevat
- ihtilaf konusu olan herhangi bir mal veya eşyanın değeri

Bu miktar **toplam sermayenizdir**, miktarı aşağıdaki kutuya yazın:

£ kutu 5

Soru 9: Aşağıdaki muafiyet miktarlarını sizinle oturan her bağımlı kişi için (ki bu yetişkin veya çocuk olabilir) sermayeye karşılık toplayın.

Muafiyet miktarları:

ilk bağımlı kişi için	£ 335
İkinci bağımlı kişi için	£ 200
Bunu izleyen her bağımlı kişi için	£ 100

Bunlar muaf tutulduğunuz miktarlardır, toplam miktarı aşağıdaki kutuya yazın:

£ kutu 6

Soru 10: Toplam harcanabilir sermayenizi hesaplayın

Toplam sermayenizi alın (kutu 8) ve bundan muaf olduğunuz miktarı (kutu 6) çıkarın. Elde ettiğiniz rakam toplam harcanabilir sermayenizdir.

kutu 5'deki rakam (toplam sermaye)	£	kutu 5
EKSİ		
kutu 6'daki rakam (muafiyet miktarı)	£	kutu 6
EŞİTTİR		
Toplam harcanabilir sermaye	£	kutu 7

Toplam harcanabilir sermayeniz £1.639 veya daha azsa sermaye açısından tavsiye ve yardıma hak kazanırsınız. Emekliyseniz, sermayeniz £1.639'dan daha fazla olsa dahi hak kazanabilirsiniz. Bu konuyu avukatınızla görüşün.

Soru 11: Tavsiye ve yardım almaya hak kazanıyor musunuz?

Aşağıdaki koşulları yerine getirdiğiniz takdirde tavsiye ve yardıma hak kazanmanız mümkündür:

- Harcanabilir geliriniz (kutu 4'teki miktar) £234 veya daha azsa (veya gelir yardımı, gelir bazlı iş arama yardımı ya da gelir bazlı istihdam ve destek yardımı alıyorsanız) ve
- harcanabilir sermayeniz (kutu 7'deki miktar) £1.639 veya daha azsa. Emekliyseniz, sermayeniz £1.639'dan daha fazla olsa dahi hak kazanabilirsiniz. Bu konuyu avukatınızla görüşün.

Hak kazandığınızı düşünüyorsanız, gelirinizden dolayı katkı payı ödemeniz gerekip gerekmediğini kontrol etmiş olmanız gerekir (soru 12'ye bakın). Tavsiye ve yardım için sermayenizden dolayı katkı payı ödemeniz gerekmez.

Eğer tavsiye ve yardıma başvurmaya karar verdiyseniz, avukatınıza ilk defa gittiğinizde yanınızda gelir ve sermayenizi kanıtlar evrakı götürmelisiniz. Yanınıza, örneğin, şunları alabilirsiniz:

- yakın geçmişe ait ücret bordrosu veya serbest meslek sahibiyseniz, hesaplarınız
- emekli veya sosyal yardım cüzdanı
- sosyal yardım verildiğine dair en son mektuplar veya tebligat
- tasarrufa ait bilgiler, örneğin banka ekstresi veya hesap cüzdanı

Bu kanıtları en başta sunmazsanız başvurunuz gecikebilir. Avukatınız, sadece mali koşullarınızla ilgili verdiğiniz bilgilerin doğruluğundan emin olduktan sonra sizin için çalışmaya başlayabilir

Avukatınız ayrıca hakkında danıştığınız meselenin İskoçya hukukunda yer aldığından emin olmalıdır.

Soru 12: Ne ödemeniz gerekebileceğini kontrol edin.

Harcanabilir gelirinize göre katkı payı ödemeniz gerekebilir. Bu, aşağıda verilen aralıklara göre hesaplanacaktır:

Tablo 1

Haftalık harcanabilir gelir	Katkı payı
£100 veya daha az	Katkı payı yok
£100'den fazla, ancak £107'den azsa	£7
£107'den fazla, ancak £114'ten azsa	£14
£114'ten fazla, ancak £121'den azsa	£21
£121'den fazla, ancak £128'den azsa	£28
£128'den fazla, ancak £135'ten azsa	£35
£135'ten fazla, ancak £142'den azsa	£42
£142'den fazla, ancak £149'dan azsa	£49
£149'dan fazla, ancak £156'dan azsa	£56
£156'dan fazla, ancak £163'ten azsa	£63
£163'ten fazla, ancak £170'den azsa	£70
£170'den fazla, ancak £177'den azsa	£77
£177'den fazla, ancak £184'den azsa	£84
£184'den fazla, ancak £191'den azsa	£91
£191'den fazla, ancak £198'den azsa	£98
£198'den fazla, ancak £205'ten azsa	£105
£205'ten fazla, ancak £212'den azsa	£112
£212'den fazla, ancak £219'dan azsa	£119
£219'dan fazla, ancak £226'dan azsa	£126
£226'dan fazla, ancak £234'den azsa	£134
£234'ten fazlaysa	Tavsiye ve yardım için hak kazanamaz

Katkı payı vermeniz gerekirse, ödemeyi avukatınıza yaparsınız. Avukatınız ödemeyi tek seferde mi ya da taksitle mi yapacağınız konusunda sizinle görüşecektir.

Teshise yönelik tavsiye ve yardım

Bazen avukatınız size 'teshise yönelik' tavsiye ve yardım verebilir. Bu, avukatınıza sorunuz hakkında daha geniş bilgi alma ve size bu konuda tavsiye ve yardım kapsamında yardımcı olup olamayacağına karar verme imkanını verir. Aşağıdaki tablo bu iş için muhtemelen ne kadar ödemeniz gerekeceğini gösterir. Ödeyeceğiniz maksimum miktar £35'dur. Avukatınız ödemeyi nasıl yapacağınız konusunda sizinle görüşecektir.

Avukatınız size tavsiye ve yardım kapsamında yardımcı olabileceğine karar vermişse, tablo 1'de gösterilen katkı payını ödemenizi isteyebilir. Öyleyse, teshise yönelik tavsiye ve yardım için ödemiş olduğunuz katkı payı, esas tavsiye ve yardıma yönelik ödemeniz gereken katkı payından çıkarılacaktır.

Haftalık harcanabilir geliriniz £234'den fazla ise teshise yönelik tavsiye ve yardıma hak kazanamazsınız. Haftalık harcanabilir geliriniz £234 veya daha azsa, gelirinizden dolayı hak kazanırsınız. Fakat sermaye açısından hak kazanıp kazanmadığınızı belirlemek için soru 8'e bakmalısınız.

Tablo 2

Haftalık harcanabilir gelir aralığı	Maksimum katkı payı
--	----------------------------

£100 veya daha azsa	Katkı payı yok
haftada £100'den fazla, ancak £128'den azsa	£7
haftada £128'den fazla, ancak £156'dan azsa	£14
haftada £156'dan fazla, ancak £184'ten azsa	£21
haftada £184'ten fazla, ancak £212'den azsa	£28
haftada £212'den fazla, ancak £234'ten azsa	£35
£234'ten fazlaysa	Tavsiye ve yardım için hak kazanılmaz

Soru 13: Bundan sonra?

Tavsiye ve yardıma hak kazanmışsanız ve başvurmak istiyorsanız, başvuruyu bir avukat aracılığı ile yapmalısınız. Avukat bulmanız için gereken bilgiler 5'inci bölümde verilmiştir.

Eğer, davanızın mahkemeye bir avukat tarafından intikal ettirilmesini istiyorsanız, mali durumunuzun hukuki yardım almaya uygun olup olmadığını görmek için aşağıdaki sayfaları inceleyiniz.

Unutmayın, tavsiye ve yardıma hak kazanamasanız bile hukuki yardım almanız (ya da tam tersi) mümkün olabilir - bu konuyla ilgili olarak avukatınıza danışın.

Hak kazanamamanız durumunda, Citizens Advice Scotland, Money Advice Centres veya Shelter (barınma sorunlarıyla ilgilenir) gibi çeşitli organizasyonlardan ücretsiz tavsiye alabilirsiniz. Size davanızla ilgili yardımcı olma ve hukuki tavsiyeye ihtiyacınız olup olmadığına karar verme imkanları bulunmaktadır (irtibat bilgileri için bu broşürün ön kapağının içine bakın). Ticaret birliği ve sigorta şirketleri aracılığıyla da yardım alabilirsiniz.

12.2 Mali durumum hukuki yardım almaya uygun mudur?

Hukuki yardım avukatınızın davanızı mahkemeye intikal ettirmesi için finansman sağlar. Hem hazırlık faaliyetlerini hem de duruşma aşamasını kapsar. Gerekirse dava avukatı ve bilirkişi tutmak için finansman sağlar.

Mali durumunuzun uygun olup olmadığını görmek için aşağıdaki soruları cevaplandırın. Ayrıca **www.slub.org.uk** adresli web sitemizde bulunan çevrimiçi hesaplama fonksiyonunu da kullanabilirsiniz. Hangi yöntemini kullanırsanız kullanın, kendi yaptığınız hesabın size ancak kabaca bir fikir verebileceğini unutmamalısınız.

Ayrıca bizi davanızın hukuki dayanağı olduğuna ve davanız için kamu fonlarının kullanılmasının makul olacağına ikna etmeniz gerekmektedir.

Eğer başvuruya karar verdiyseniz, hak kazanıp kazanmadığınızı değerlendirmek için mali durumunuzu etraflı bir şekilde değerlendiririz. Avukat bulmanız için gereken bilgiler 5'inci bölümde verilmiştir.

Soru 1: Gelir ve sermayesini hesaba katmamız gereken bir eşiniz var mı?

'Eş'ten kastımız partner ilişkisi içerisinde, beraber yaşadığınız kişidir. Bu kişinin,

- sizinle nikahlı olup olmaması,
- sizinle aynı ya da farklı cinsiyette olmasının önemi yoktur.

Eğer bir eşiniz varsa, onun kaynaklarını da aşağıdaki her soruda elde edilen toplam tutara katmalısınız. Fakat, aşağıdaki durumlarda bu koşul geçerli değildir:

- eşiniz dava konusundaki çıkarları sizinkilerle çelişiyorsa,
- ilişkinizin sona erdiğini düşündüğünüz için ayrı yaşıyorsunuz.

Soru 2: Siz veya eşiniz gelir yardımı, gelir bazlı iş arama yardımı veya gelir bazlı istihdam ve destek yardımı alıyor mu?

İkinizden biri bu yardımlardan herhangi birini alıyorsa, hukuki yardım almak için hem gelirden, hem de sermayeden dolayı otomatikman hak kazanıyorsunuz ve katkı payı ödemeniz gerekmiyor.

Eğer her ikiniz de bahsedilen yardımları almıyorsanız, Soru 3'e geçin.

Soru 3: Gelecek sene toplam brüt (vergi kesilmeden önce) gelirinizin ne kadar olacağını hesaplayın.

Hukuki yardımı söz konusu ise geliriniz, başvurunuzu aldığımız tarihi izleyen 12 ay içerisinde elde etmeyi beklediğiniz miktar üzerinden hesaplanır.

Sayıları kolay toplayabilmek için küsuratı bir fazla veya bir az pound'a yuvarlayın.

Aşağıdakileri hesaba katmalısınız:

- gelirler, iş yerinden alınan hasılat veya kar
- nafaka ödemeleri (bir kişiden alınan veya Çocuk Destek Kurumu aracılığıyla verilen)
- emekli maaşı
- devletten alınan yardımlar
- vergi kredisi
- resmi hastalık yardımı
- resmi doğum ödeneği
- öğrenci bursları
- arkadaşlardan veya akrabadan alınan para
- tasarruf veya yatırımdan alınan gelir
- hisse senedinden alınan kar payı

Bu sizin yıllık brüt gelirinizdir, miktarı aşağıdaki kutuya yazın:

£ kutu 1

Soru 4: Gelecek yıl giderler için ne kadar harcayacağınızı ve muaf olacağınız miktarı hesaplayın.

Aşağıdaki gider ve yardımları hesaba katın:

- gelir vergisi, Sosyal Sigorta primleri,
- vermekte olduğunuz nafaka
- işe gitmekten kaynaklanan çocuk bakım masrafları
- işe gidip gelmek için yapılan yolculuk masrafları
- konutla ilgili masraflar,
 - ev kredisi (*mortgage*) borcu veya kiranın geri ödenmesi (aldığınız herhangi bir ev yardımını bundan çıkarınız)
 - hayat sigortası (*endowment policy*) primleri (eğer ev kredisine bağlı olarak ödeniyorsa)
 - konaklama masrafları (eğer kirada oturmuyor ya da ev kredisi borcu ödemiyorsanız)
 - belediye vergisi (iskontolar çıkarıldıktan sonra)

Bunlar sizin yıllık giderlerinizdir, miktarı aşağıdaki kutuya yazın:

£ kutu 2

Soru 5: Size bağımlı olan her akraba (yetişkin veya çocuk) ve eşiniz için aşağıdaki muafiyet miktarlarını toplayın

'Size bağımlı olan kişi'den kasit çocuk veya sizinle oturan ve kendi geliri olmayan yetişkindir.

Eş	£ 1.911
Bağımlı kişiler: her çocuk için	£ 2.926
Bağımlı kişiler: her yetişkin için (eş hariç)	£ 2.926

Bunlar muaf tutulacağınız miktarlardır, miktarı aşağıdaki kutuya yazın:

£ kutu 3

Soru 6: Haftalık toplam harcanabilir gelirinizi hesaplayın

Haftalık brüt gelirinizi yazın (bakınız kutu 1). Bundan giderleri (kutu 2) ve muaf tutulduğunuz miktarı (kutu 3) çıkarın. Elde ettiğiniz miktar harcanabilir gelirinizdir.

kutu 1'deki rakam (yıllık brüt gelir)	£ <input type="text"/>	kutu 1
EKSİ		
kutu 2'deki rakam (giderler)	£ <input type="text"/>	kutu 2
EKSİ		
kutu 3'deki rakam (muaf tutulacak miktar)	£ <input type="text"/>	kutu 3
EŞİTTİR		
Toplam harcanabilir gelir	£ <input type="text"/>	kutu 4

Soru 7: Şimdi sermayenizi hesaplayın.

'Sermaye'den kastımız tasarruflarınız ve sahip olduğunuz diğer değerli şeylerdir. Size ve eşinize ait tüm sermayeyi toplayın (eşinizin kaynaklarını hesap dışı bırakmamız gerekmiyorsa, soru 1'e bakınız).

Sermayeye örnekler:

- size veya eşinize ait her tür arsa ve binaya karşılık alınabilen krediler. Halihazırda oturduğunuz eviniz ve devre mülk hisseleri hesaba katılmaz.
- bankaya, yapı kooperatifine, postaneye yatırılmış para, primli tahviller, Ulusal Tasarruf sertifikası vb.
- yatırımlar, hisse senetleri ve iştirak payları

- sigorta poliçesine karşılık alınabilecek para
- tekne, karavan, ikinci araba, mücevher (nikah veya nişan yüzüğü haricinde), antika veya yatırım amaçlı eşyalar gibi değerli malların tutarı
- başkalarının size veya eşinize olan borçları
- vefat eden birinin vasiyeti gereği size kalan para
- bir vakıf fonundan gelecek para
- size veya eşinize ait işletmeden edinilecek para veya işletmenin mal varlığı karşılığında borç alınabilecek para

Aşağıdakileri hesaba katmayın:

- işinizde kullandığınız alet edevat
- mahkemede dava konusu olan herhangi bir mal veya eşyanın değeri (örneğin, yazlık evin mülkiyeti boşanma davası kapsamında ihtilafli hale gelmişse, normalde bu evin değeri hesaba katılır.)
- içinde oturduğunuz evin değeri

Bu miktar toplam harcanabilir sermayenizdir, miktarı aşağıdaki kutuya yazın:

£ kutu 5

Soru 8: Hukuki yardım almaya hak kazanıyor muyum?

Hem gelir hem de sermaye ile ilgili mali koşulları yerine getirmeniz gerekir. Hak kazanırsanız gelirinizden, sermayenizden ya da her ikisinden de katkı payı ödemeniz gerekebilir.

Eğer harcanabilir geliriniz (kutu 4'e bakınız):

- £25.000'den fazla ise, gelirden dolayı gerekli şartları yerine getirmiyorsunuz ve hukuki yardıma hak kazanmıyorsunuz.
- £3.355 veya daha az ise, gelir açısından gerekli şartları yerine getiriyorsunuz ve gelirinizden katkı payı ödemeniz gerekmiyor.
- £3.355 ile £25.000 arası ise, gelir açısından gerekli şartları yerine getiriyorsunuz ama katkı payı ödemeniz gerekiyor.

Katkı payını hesaplamak için aşağıdaki tabloyu kullanın.

Toplam harcanabilir gelir £ kutu 4

Kutu 4'teki rakam £3.356 ve £10.995 arasındaysa £ kutu a

İlk olarak kutu 4'ten £3.355 çıkartın ve sonucu kutu a'ya yazın. Sonra kutu a'daki rakamı alın ve 3'e bölün. £ kutu b

Sonucu kutu b'ye yazın. Bu, gelirinizden yapmanız gereken katkı payıdır.

Kutu 4'teki rakam £10.996 ve £15.000 arasındaysa

İlk olarak kutu 4'ten £10.996 çıkartın ve sonucu kutu c'ye yazın. Sonra kutu c'deki rakamı alın ve 2'ye bölün. Sonucu kutu d'ye yazın.

Kutu d'deki rakama £2.546 ekleyin ve sonucu kutu e'ye yazın. Bu, gelirinizden yapmanız gereken katkı payıdır.

£ kutu c

£ kutu d

£ kutu e

Kutu 4'teki rakam £15.001 ve £25.000 arasındaysa

İlk olarak kutu 4'ten £15.001 çıkartın ve sonucu kutu f'ye yazın. Sonra £4.548 ekleyin ve sonucu kutu g'ye yazın. Bu, gelirinizden yapmanız gereken katkı payıdır.

£ kutu f

£ kutu g

Eğer gelirinizden dolayı hak kazanıyorsanız, harcanabilir sermayeniz (bakınız kutu 5)

- £7.504 veya daha az ise, sermaye açısından gerekli şartları yerine getiriyorsunuz ve sermayenizden katkı payı ödemeniz gerekmiyor.
- £7.504 ila £12.439 arası ise, sermaye açısından gerekli şartları yerine getiriyorsunuz ama katkı payı ödemeniz gerekiyor. Ödeyeceğiniz miktar sermayenizden £7.504 çıkarılarak elde edilir.

- £12.439'dan daha fazla ise, hukuki yardım almadan devam etmeye mali gücünüz olduğu kanısındaysak, normalde hukuki yardım talebinizi reddederiz. Bu, hukuki işlemlerinizin türüne ve ne kadar masraflı olacağına bağlıdır.

Sermayeniz £12.439'dan fazla olsa bile, eğer emekliyseniz ya da size hukuki yardım vermenin adaletin yerini bulması için gerekli olduğu kanısındaysak, yardım almaya hak kazanmanız mümkün olabilir. Avukatınız bu konuda size yardımcı olabilir.

Soru 9: Ne ödemeniz gerekebilir?

7'nci bölüme bakınız, *'Ne ödemem gerekebileceğini nasıl öğrenebilirim'*.

Soru 10: Bundan sonra?

Mali durumunuz hukuki yardım almaya uygun olsa da, davanızın hukuki dayanağa sahip olması gibi diğer şartları da yerine getirmelisiniz. Şartları yerine getirip getirmediğinize ve hak kazanıp kazanmadığınıza biz karar veririz.

Hukuki yardıma bir avukat aracılığıyla başvurmalısınız. Avukat bulmak için gereken bilgiler 5'inci bölümde verilmiştir.

Unutmayın, tavsiye ve yardıma hak kazanamasanız bile hukuki yardım almanız (ya da tam tersi) mümkün olabilir - bu konuyla ilgili olarak avukatınıza danışın.

Hak kazanamamanız durumunda, Citizens Advice Scotland, Money Advice Centres veya Shelter (barınma sorunlarıyla ilgilenir) gibi çeşitli organizasyonlardan ücretsiz tavsiye alabilirsiniz. Size davanızla ilgili yardımcı olma ve hukuki tavsiyeye ihtiyacınız olup olmadığına karar verme imkanları bulunmaktadır (irtibat bilgileri için bu broşürün ön kapağının içine bakın). Ticaret birliği ve sigorta şirketleri aracılığıyla da yardım alabilirsiniz.

BACK PAGE

(SPACE FOR FOREIGN LANGUAGE PANELİ)

Bu broşürün farklı dillerde yazılmış, Braille, büyük boy yazı veya CD halini edinmek için ön kapağın iç yüzündeki adresten bizimle temas kurun.

CIV-SIMP-04/09

Plain Language Commission logo

İşbu broşür, %75 geri kazanımlı fiberden üretilen Revive 75 üzerine basılmıştır.

Bu ürün, karbon nötrdür®.

Basım: Stewarts Colour Printers, Edinburgh - TT CAC 002190